2017

Windows 10 – ohranitev zasebnosti in zanimive novosti sistema



Rok Drnovšek Večgeneracijski center Zasavje 18.4.2017 Moderna tehnologija in programska oprema potrebuje ogromno podatkov, z obdelavo katerih nam na nekaterih področjih poenostavi delo z njo.

To velja tudi za Windows 10. Potem ko je leta 2015 Microsoft presenetil z novim brezplačnim operacijskim sistemom, se je začetno navdušenje dodobra poleglo. Kaj kmalu je postalo jasno, da bomo 'brezplačnost' Windows 10 plačali z osebnimi podatki.

https://privacy.microsoft.com/sl-si/privacystatement

Poosebljenih Windows 10 namreč ne želijo vsi. Težnja Microsofta, da bi vsakemu uporabniku Windows 10 ponudil karseda osebno izkušnjo, je plemenita, izvedba pa katastrofalna. Črto, kjer zbiranje podatkov doseže zdravo mejo, je zaradi toliko različnih uporabniških preferenc namreč težko potegniti. Nekateri osebno izkušnjo namreč želijo, drugi imajo raje, da operacijski sistem o njih ne ve prav dosti. Microsoft je napako predvidevanja, da so poosebljeni Windows 10 želja vseh uporabnikov, naredil že takoj na začetku. Če je uporabnik Windows 10 namestil s privzetimi nastavitvami, je Microsoftu na široko odprl vrata v svojo zasebnost.

Kako Windows 10 posegajo v uporabnikovo zasebnost?

Prvič – Windows 10 vsakemu uporabniku dodeli edinstveno identifikacijsko številko, ki je povezana z njegovim računom Microsoft in je namenjena zbiranju podatkov za poznejše ciljano oglaševanje ter domnevno boljšo izkušnjo pri uporabi aplikacij.

Drugič – precej uporabnikovih osebnih podatkov je sinhroniziranih z Microsoftovimi strežniki. To zahtevajo določene storitve, kot sta pomočnica Cortana, ki lahko na podlagi zbranih osebnih podatkov deluje bolj učinkovito, in Wi-Fi sense za deljenje gesel za dostop do brezžičnega omrežja z zaupanja vrednimi uporabniki (seveda le, če to želi lastnik usmerjevalnika).

Tretjič – Microsoft si pridržuje pravico do razkrivanja in deljenja osebnih informacij uporabnikov Windows 10. Kot piše v licenčni pogodbi: "*Pridržujemo si pravico za dostop, razkritje in shranjevanje vaših osebnih podatkov (kot so vsebina e-pošte, zasebnih komunikacij ali datotek v zasebnih mapah), kadar se pojavi potreba po zaščiti naših uporabnikov oziroma pri uveljavljanju drugih določil uporabe naših storitev.*"

Kako se zaščititi pred Microsoftovimi pogledi? Ne vemo, ali je Microsoftu vohljanje po naši zasebnosti mogoče popolnoma preprečiti, vsekakor pa mu ga lahko otežimo. Preveliko vohljanje velja začeti ustavljati že med samo namestitvijo. Tik pred koncem namestitve nam ponudi možnost prilagoditve nastavitev, med drugim tudi zasebnosti, a je privzeta možnost Uporabi hitre nastavitve, ki jo velika večina uporabnikov tudi izbere in si tako »podpiše« lastno vohunsko pogodbo. Zato **vedno izberemo možnost Prilagodi**.



Na prvi strani nastavitev med namestitvijo uporabnika pričakajo štiri možnosti, ki jih lahko vklopimo ali izklopimo, na drugi strani pa še dodatnih pet. Vse možnosti so privzeto vklopljene.

Prilagodi nastavitve

Prilagajanje
Prilagodite vnašanje z govorom, tipkovnico in peresom tako, da podatke o vnašanju pošiljate Microsoftu. Vklopljeno
Pošiljajte Microsoftu podatke o vnašanju s tipkovnico in peresom in pomagajte izboljšati platformo za prepoznavanje in predloge. Vklopljeno
Dovolite aplikacijam, da vaš ID za oglaševanje uporabljajo v drugih aplikacijah. Vklopljeno
Dovolite aplikaciji Skype (če je naložena), da vam pomaga ohranjati stike s prijatelji v adresarju in da preveri vašo mobilno številko. Lahko nastanejo stroški za SMS-e in prenos podatkov. Vklopljeno
Več informacij
Nazaj Naprej

Vse štiri možnosti izklopimo.

Govor, pisanje s peresom in tipkanje spremlja način in vsebine našega govora, tipkanja in pisanja, pri čemer Microsoftu pošilja podatke o naših stikih, podrobnostih s koledarja in druge podatke o naši interakciji z napravo, na kateri je nameščen Windows 10. Vse menda z namenom, da bi Microsoftu pomagali izboljšati platformo, ki skrbi za prepoznavanje govora in tipkanja, ter tako dobili operacijski sistem, ki nas razume in nam zna posredovati uporabne predloge. Večina uporabnikov bo tak poseg v zasebnost označila za pregrob, zato pošiljanja omenjenih podatkov preprosto izklopimo. Uporabnost operacijskega sistema tako ne bo bistveno zmanjšana, še posebej, ker pri nas digitalna pomočnica Cortana, ki ji lahko govorimo, kaj bi radi počeli z računalnikom ali tablico, še ne deluje (in v slovenščini bržkone še dooolgooo ne bo delovala, če sploh kdaj).

-Naslednji v vrsti je še en neljub vnos. Nastavitev programom dovoli, da uporabijo naš ID za oglaševanje, ki zagotavlja izkušnje v več programih nam namreč daje vedeti, da Windows 10 za posameznega uporabnika ustvari edinstveno oglaševalsko identiteto, ob pomoči katere mu nato naročniki spletnih oglasov prek oglaševalskih mrež in razvijalcev aplikacij postrežejo »poosebljene« oglasne vsebine. Seveda le, če je ta možnost vklopljena.

Zadnjo možnost, tudi če nimamo nameščenega programa Skype izklopimo.



V naslednjem oknu se odločamo o načinu povezljivosti. Mogoče se nam prva možnost zdi še najbolj nedolžna, a vseeno je bolje da nam sistem le pokaže omrežja, ki so na voljo in nam prepusti odločitev. Zato prvo in drugo možnost izklopimo.

V primeru tretje možnosti je izklop logičen. Le zakaj bi Microsoftu pošiljali podatke o tem kaj delamo na spletu. Torej tudi v tem oknu **izklopimo vse možnosti**.

Prilagodi nastavitve		
Brskalnik, zaščita in posodobitev		
S spletnimi storitvami SmartScreen se zaščitite pred zlonamernimi vsebinami in prenosi na spletn mestih, ki jih odpirate v brskalnikih sistema Windows in aplikacijah iz Trgovine. Vklopljeno	ih	
S predvidevanjem o straneh izboljšajte branje, pohitrite brskanje in na splošno izboljšajte svojo izkušnio z brskalniki sistema Windows. Microsoftu se bodo pošiliali podatki o vašem brskanju		
Vklopljeno		
Prejemate posodobitve iz računalnikov v internetu in jih pošiljate v te računalnike, da pospešite prenačanje posodobitev za aplikacije in sistem Windows		
Vklopljeno		
Več informacij		
٠ ب	Nazaj	Naprej

V tem oknu je prva storitev SmartScreen še najmanj problematična, je pa dokaj nepotrebna. Vsi sodobni brskalniki (Chrome, Firefox...) imajo takšno zaščito že vgrajeno. Ne bo pa posebne škode, če storitev SmartScreen pustite vklopljeno.

Druga možnost – predvidevanje o straneh ima nalogo, da Microsoftu posreduje podatke o naših brskalnih navadah. Zato jo izklopimo.

Tretja možnost je dokaj absurdna – sprašuje nas, če želimo biti nekakšen Peer2Peer (bitorrent) sejalec in odjemalec za posodobitve sistema Windows 10. Mogoča je že res delna pohitritev prenosov a verodostojnost tako prenesenih posodobitev je lahko vprašljiva. Seveda to možnost izklopimo.

Čigav je ta računalnik?

V lasti moje organizacije ali šole

Lastništvo bomo nastavili nanje in vi boste imeli dostop do njihovih stvari (omrežja, e-pošte, aplikacij in več). Oni bodo imeli popoln nadzor nad tem računalnikom.

Jaz

 $(\underline{l}_{\vec{r}})$

Z Microsoftovim računom bomo lastništvo nastavili na vas.

Naprej

Pri zgornjem oknu izbira najbrž ni težka.

Pri naslednjem oknu izberite Preskoči ta korak.

Nastavite ga za svojega		
Microsoftov račun vam zagotavlja številne prednosti. Vpišite se, če si želite zagotoviti prilagojeno izkušnjo. Več informacij		
E-poštni naslov, telefonska številka ali ime Geslo		
Pozabil sem geslo		
Nimate računa? Ustvarite ga.		
Preskoči ta korak Microsottova izjava o zasebnosti		
Ċ →	Nazaj	Vpis

Tako si lahko v naslednjem oknu ustvarimo uporabniški račun, kakor smo že od nekdaj vajeni.

	× 1 •1		
Ustvarite racun za ta	racunalnik		
Če želite uporabljati geslo, izberite takšnega,	ki si ga boste vi zlahka zapomnili, drugi pa težko ugar	uli.	
Kdo bo uporabljal ta računalnik?			
ZLU delavnica			
Naj bo varno.			
•••••			
•••••			
kraj in datum delavnice 🛛 🕹 🗙			
(4)		Nazaj	Naprej

Po namestitvi sistema

Tudi ko imamo Windows 10 nameščen to še ne pomeni, da smo že poskrbeli za zaščito zasebnosti. Med samim nameščanjem smo lahko le delno izklopili določene možnosti in s tem Microsoftu malo priprli vrata za vohljanje.

V Nastavitvah v področju Zasebnost je 15 področij, ki si jih je vredno ogledati in nastaviti. Do Nastavitev pridete če kliknite gumb **Start** in izberite možnost **Nastavitve** ali v iskalno polje vpišete 'nastavitve'.





Izberite možnost Zasebnost.

Aplikacijam dovoli, do uporabijo moj ID za oglaševanje, ki zagotavlja izkušnje v več aplikacijah (če izklopite to možnost, boste ponastavili svoj ID)



) Izklopljeno

V razdelku **Splošno** najdete možnost, da dovolite **programom**, da vas enolično **identificirajo**, ter vam na podlagi te identifikacije servirajo ustrezne **reklame**. Omenjeno možnost smo izklopili že med samo namestitvijo, a po kakšni posodobitvi sistema jo lahko najdemo spet vklopljeno.

Vklopi filter SmartScreen za preverjanje spletne vsebine (URLjev), ki jo uporabljajo aplikacije iz Trgovine Windows

Vklopljeno

Naslednja možnost je SmartScreen filter. Če imate vklopljeno to možnost, potem se bodo spletni naslovi, ki jih uporabljajo programi, ki so bili naloženi preko Trgovine Windows, poslali na Microsoft in preverili, ali so naslovi morda škodljivi.

To vrednost lahko zaradi varnosti pustite vklopljeno, če pa vam zasebnost veliko pomeni, pa to možnost tudi mirno izklopite.

Microsoftu pošiljajte podatke o svojem tipkanju in tako pomagajte izboljšati tipkanje in pisanje v prihodnosti



) Izklopljeno

Naslednja je možnost, da **Microsoftu pošiljate podatke o svojem tipkanju**. Vsekakor to možnost izklopite.

Omogoči spletnim mestom posredovanje lo vsebin z dostopom do mojega seznama jezi

Vklopljeno Upravljaj moje podatke v storitvi Microsoft / podatke o prilagajanju

Izjava o zasebnosti

Naslednja nastavitev je Omogoči spletnim mestom posredovanje lokalno zanimivih vsebin. Nastavitev lahko pustite vklopljeno, saj na ta način omogočite spletnim mestom, da preberejo jezik, ki ga uporabljate in vam lahko ponudijo temu prilagojene vsebine. Lahko pa to možnost tudi mirno izklopimo.

🔅 ZASEBNOST	Lokacija
Splošno	Če je ta nastavitev vklopljena, lahko vsaka c
Lokacija	napravo, spreminja svoje nastavitve za loka izklopljena, je lokacija izklopljena za vse ose
Kamera	Lokacija za to napravo je vklopljena
Mikrofon	Spremeni

Čeprav naš osebni in prenosni računalnik nimata vgrajenega sprejemnika GPS, kakršnega poznata pametni telefon in tablica, nam izdelovalec programske opreme lahko sledi drugače. Zadostuje že to, da smo povezani v internet, lokacijo izdaja naš naslov IP. Tako, denimo, tudi Google zlahka ve, kje smo. V Windows 10 je »izdajanje« lokacije privzeto vklopljeno, še več, poleg lokacije lahko operacijski sistem in aplikacije v njem pridobijo tudi podatke o zgodovini lokacij in tako vedo, kje smo. Poleg Microsofta so to še t. i. zaupanja vredni partnerji, a njihovih imen Microsoft ne navaja. Svojo aktualno lokacijo praktično moramo deliti z aplikacijami, ki rabijo v navigacijske namene, vsem drugim pa velja dostop do nje prepovedati. Ali pa preprosto kar vsem, če imamo radi zasebnost.

Naslednje tri možnosti Kamera, Mikrofon in Obvestila lahko izklopimo povsem ali pa določenim aplikacijam dovolimo uporabo oz. obveščanje. Iz same previdnosti in zavedanja današnjih možnostih za vdore in spletnih kriminalcev, je bolje da sta kamera in mikrofon izklopljena in ju uporabimo le ko ju želimo. Glede samih obvestil pa se odločimo po lastni presoji.

Kamera	Spoznavamo vas
Mikrofon	Računalnik in Cortana lahko spoznavata vaš vam podajata boliše predloge. Zbirali bomo
Govor, pisanje s peresom in tipkanje	nedavni dogodki na koledarju, vzorci govora zgodovina tipkanja.
Podatki računa	Če izklopite to možnost, izklopite tudi narek
Stiki	Prenehaj me spoznavati

Privzeto ima Windows 10 nastavljeno spoznavanje – če je nameščen z uporabo hitre namestitve. To spoznavanje je namenjeno za boljše delovanje pomočnice Cortane, ki pa jo v slovenskem jeziku ni.

Problematično pri tem je zbiranje podatkov o našem govoru, pisanju, hranjenju naših vnosov v koledar in naše zgodovine tipkanja. Podatki o tem se prenašajo v Microsoftov oblak pod našo ID številko.

Kakšna sreča, da smo to beleženje že izklopili med samo namestitvijo sistema, kot je prikazano na začetku skripte.

Sledijo možnosti nastavitev:

- Podatki računa
- Stiki
- Koledar
- Zgodovina klicev
- E pošta
- Sporočila in
- Radii.

Zelo priporočljivo je, da izklopite vse zgoraj napisane možnosti. Zakaj tako, si bomo ogledali pri razlagi možnosti, ki sledi – Druge naprave.

Windows 10 uvaja novo funkcijo, imenovano Wi-Fi Sense (oz. senzor omrežij). Z njo se zna računalnik povezati v predlagane odprte brezžične točke (takšne, ki ne zahtevajo gesla). Microsoft namreč skrbi za seznam odprtih brezžičnih omrežij, ki so zaupanja vredna, varna in delujejo zanesljivo. Če je kakšno tako omrežje v naši bližini, se bo računalnik samodejno povezal vanj (če mu bomo to pustili, seveda). Še več, funkcijo lahko še razširimo na brezžična omrežja, s katerimi upravljajo naši znanci in prijatelji (kontakti), in nasprotno, naši prijatelji lahko dostopajo do našega brezžičnega omrežja, ne da bi jim dejansko zaupali geslo. Rešitev v Windows 10 deluje s kontaktnimi naslovi v storitvi Outlook.com, aplikaciji Skype in celo prijatelji na Facebooku. Praktično, a z varnostnega vidika precej strašljivo. Posebno ob misli, da bi se gesel in podatkov, hranjenih v senzorju omrežij (Wi-Fi Sense), polastili spletni kriminalci. Prav tako ni možnosti podrobnih omejitev dostopa.

Poglejmo kje lahko nastavimo oz. izklopimo možnost, da bi naš računalnik deloval kot strežnik za posodobitve.

V Nastavitvah izberemo možnost **Posodobitev in varnost** ter izberemo **Dodatne možnosti**. V novo odprtem oknu izberemo Izberite način dostavljanja posodobitev in izklopimo funkcijo, ki omogoča da računalnik pošilja dele predhodno prenesenih posodobitev za Windows.



Če je ta funkcija vklopljena, lahko računalnik pošilja tudi dele predhodno prenesenih posodobitev za Windows in aplikacij v računalnike v vašem lokalnem omrežju ali v računalnike v internetu, odvisno od tega, kaj izberete spodaj.



Izklopljeno

Kljub vsemu, kar smo že nastavili in izklopili pa naše delo za zagotovitev zasebnosti v Windows 10 še ni končano.

Nedavna raziskava v laboratoriju Računalniških novic je pokazala, da četudi odkljukamo vse nastavitve za zasebnost in onemogočimo vso telemetrijo in pošiljanje podatkov Microsoftu, Windows 10 še vedno pošilja podatke oddaljenim strežnikom računalniškega giganta. Podrobnejša analiza operacijskega sistema Windows 10 Enterprise je namreč pokazala, da se je kljub izrecni prepovedi pošiljanja podatkov sistem v osmih urah poskušal povezati s kar 93 naslovi IP. To pa preseneča predvsem zato, ker je Microsoft pred časom vsaj za poslovno različico operacijskega sistema Windows 10 zagotavljal, da je pošiljanje telemetrije mogoče povsem izključiti.

Za dokončanje nastavitev si bomo pomagali z programom Spyboot Anti Beacon. Ta nam omogoča izklop še vseh ostalih skritih načinov vohljanja za našimi podatki.

Program si prenesemo iz spleta:

https://download.spybot.info/AntiBeacon/Portable/SpybotAntiBeaconPortable-safernetworking.org_1.6_Dev_Test_4.paf.exe#hash(md5:2C302FCA8E8D279DCF3DDEA6 9744AA5E) . Po prenosu kliknemo na Zaženi.

Spybot An	ti-Beac	on Portable	×]
	Please	e <mark>select a</mark> language for	the installer.	
	Slove	enski	~	
		ОК	Cancel	Izberemo slovenski jezik.
Spybot Anti-Be	acon Portab	le PortableApps.com Installer	– 🗆 X	-
)	Ta čarovnik vas bo vodil skozi name: Anti-Beacon Portable. Če program oziroma platformo trenu	stitev platforme Spybot Itno uporabljate, jo pred	
8		nadaijevanjem zaprite. Kliknite gumb »Naprej >« za nadalje	vanje namestitve.	
0				
		Na	prej > Prekliči	Kliknemo Naprej.

Spybot Anti-Beacon Portal	ole PortableApps.com Installer — 🗌 🗙	
Izberite pot namestive	5	
Izberite mapo, v katero želite Portable.	namestiti Spybot Anti-Beacon	-
Spybot Anti-Beacon Portable tipko Prebrskaj in izberite drug	boste namestili v sledečo mapo. Za izbiro druge mape kliknite jo mapo. Kliknite Namesti za začetek namestitve.	
Ciljna mapa		
ta \Downloads \SpybotAnt	BeaconPortable-safer-networking.org Prebrskaj	
Potreben prostor: 5.3MB		
rtableApps.com®		
	< Nazaj Namesti Prekliči	Kliknemo Namesti
Spybot Anti-Beacon Portal	ole PortableApps.com Installer — 🗌 🗙	
PortableApps.com	Zaključevanje namestitve Spybot Anti-Beacon Portable	
	Na vaši napravi ie bil nameščena platforma Spybot	
N	Anti-Beacon Portable.	
9	Zazeni Spybot Anti-beacon Portable	
0		

<u>Nazaj</u> Dokončaj Prekliči In še klik na Dokončaj.

V knjižnici Prenosi odpremo spodaj označeno mapo in 2x kliknemo na datoteko AntiBeaconLoaderPortable.

→ × ↑ 🔸 ;	Ta računalnik » Prenosi »	~ 0	Preišči Prenosi	
	Ime	Datum spremembe	Vrsta	Velikost
Hitri dostop	SpybotAntiBeaconPortable-safer-netwo	r	Mapa z datotekami	
Namizje	🍊 ipscan-win32-3.5.1	5, 04, 2017 09:58	Program	2.347 KB
👆 Prenosi	🍊 🍈 ipscan-win64-3.5.1 (1)	5. 04. 2017 09:57	Program	2.405 KB
🔮 Dokumenti	🐔 🧧 ipscan-win64-3.5.1.exe.pn2ix5m	5. 04. 2017 09:57	Delni prenos	714 KB
📰 Slike	🖈 🛛 🍇 JavaSetup8u121	5.04.2017 09:53	Program	723 KB
👌 Glasba	🍚 SpybotAntiBeaconPortable-safer-netwo	r 5. 04. 2017 10:37	Program	2.021 KB
Videoposnetki	😵 SpybotAntiBeaconPortable-safer-netwo	r 2. 04. 2017 11:38	Program	2.021 KB
Ta računalnik				

-> * T 🔤 « P	renosi > SpybotAntiBeaconPortabl	e-safer-networking.org > 🗸 🗸 🖓	Preišči SpybotAn	tiBeaconPort 🎾
🛃 Hitri doston	lme	Datum spremembe	Vrsta	Velikost
Namizje	App	5. 04. 2017 10:39 5. 04. 2017 10:39	Mapa z datotekami Mapa z datotekami	
	Other	5. 04. 2017 10:39	Mapa z datotekami	
Dokumenti 🖉	AntiBeaconLoaderPortable	11. 11. 2016 12:20	Program	299 KB
J Glasba Glasba Videoposnetki			2-22-200 (1010E	U.N.D
🞐 Omrežje				
👒 Domača skupina				
🗣 Domača skupina Idzor uporabniškega računa	X			
Domača skupina dzor uporabniškega računa li želite tej aplikaciji aše naprave?	× dovoliti spreminjanje			
 Domača skupina dzor uporabniškega računa li želite tej aplikaciji aše naprave? Spybot Anti-Beac 	× dovoliti spreminjanje			
 Domača skupina dzor uporabniškega računa li želite tej aplikaciji aše naprave? Spybot Anti-Beac everjen založnik: Safer-Net vor datoteke: Trdi disk v ter 	dovoliti spreminjanje on working Ltd. n računalniku			

V našem primeru kot lahko vidimo, smo bili že dokaj uspešni, saj nam manjka le še 2 % do popolne zagotovitve zasebnosti. Za dokončanje kliknemo na Immunize.

Spybot Anti-Beacon 1.6	=	٥
otection Optional Log Frequently Asked Questions		
	90% protected (60 of 61).	
elemetry Hosts:		ill blocked
elemetry Services:	,	all blocked
elemetry Group Policy:	,	all blocked
onsumer Experience Improvement Program (CEIP) Group	Policy: a	ill blocked
onsumer Experience Improvement Program (CEIP) Schedu	aled Tasks:	ill blocked
pplication Impact Telemetry (AIT) Group Policy:	,	Il blocked
eps Recorder Group Policy:		all blocked
iFi Sense (HotSpot Sharing) Group Policy:	a	all blocked
pps use advertising ID:	a	ill blocked
2P Windows Updates outside local network:	1 of 2 blocker	d currently
ensors:		ill blocked
landwriting Data Sharing:	a	all blocked
Show options	Immunize	Undo
About		Clo

Izberemo še zavihek Optional, kjer posamezno izklopimo dodatne možnosti s kliki na gumb Apply.

Spybot Anti-Beacon 1.6			٥	
rotection Uptional Log Frequently Asked Questions	all blocked.	Apply	Undo	
Cortana Group Policy:	all blocked.	Apply	Undo	
OneDrive Service: Hint: Do not immunize if you use the Windows Mail app, see FAQ.	1 of 2 blocked currently.	Apply	Undo	
OneDrive Group Policy:	all blocked.	Apply	Undo	
Remote Registry Service:	all blocked.	Apply	Undo	
Bing IPs: Hint: Do not immusize if you use Bing	all blocked.	Apply	Undo	
Telemetry Hosts (extensive list):	all blocked.	Apply	Undo	
Office 15 (2013) Telemetry Group Policy:	all blocked.	Apply	Undo	
Office 15 (2013) Telemetry Scheduled Tasks:	no blocks yet!	Apply	Undo	
Office 16 (2016) Telemetry Group Policy: Show details	all blocked.	Apply	Undo	
About			C	los

S tem končamo z nastavitvami za ohranitev zasebnosti v Windows 10. Zelo smiselno je po vsaki posodobitvi operacijskega sistem spet zagnati AntiBeacon program, saj se lahko s posodobitvijo določene nastavitve vrnejo na prvotno stanje.

Zadnja novica kar zadeva zasebnost v Windows 10 je, da je Microsoft s prejšnjim tednom izdal posodobitev s katero bodo imeli uporabniki več nadzora nad tem kaj delijo z Microsoftom.

Posodobitev se imenuje Creators update, ki bo omogoča **stopnjo deljenja podatkov**: osnovno ali polno. Microsoftove ekipe so poleg tega precenjevale, katere podatke zares potrebujejo, s čimer so **za polovico zmanjšali količino podatkov**, **ki jih zbirajo na osnovni stopnji**. Na svoji <u>spletni strani TechNet</u> so objavili podrobne dokumente in tako uporabnikom ponudili **seznam vseh podatkov**, **ki jih spremljajo**.

V zgodbo spremljanja podatkov zasebne narave so se vmešali tudi razni organi. V Franciji so ukazali Microsoftu, naj neha spremljati uporabnike Windowsov. S strani varuhov varnosti podatkov Evropske Unije pa je prišlo tudi opozorilo, da nova posodobitev ne prinaša dovolj sprememb.

Vsi pomisleki glede varnosti zasebnih podatkov so ustvarili negotovost glede sistema Windows 10 in če mu sploh lahko zaupamo, da ne spremlja vsakega našega klika. Poglejmo še nekaj zanimivosti v Windows 10.

Start meni

Ta je mešanica prejšnjega Aero stila , ki smo ga bili vajeni v Windows 7 in pa Merto stila, ki smo ga spoznali v Windows 8.

Lastnosti:

1. Lahko ga zožamo ali razširimo oz. povečamo ali pomanjšamo



2. Ploščice lahko povečate, zmanjšate, izklopite dinamično ploščico, jo odpnete iz seznama ali pa izbrišete.

ŝ	Odpni z zač. zaslona	
	Spremeni velikost	>
	Več	>
	Odstrani	

3. Desni klik na Start gumb nam odpre priročno okno z nastavitvami



Prostor za shranjevanje

Z uporabo te funkcije natančno vidimo kaj nam zavzema prostor na disku, kakšne kategorije je aplikacija ipd... Pot do funkcije je: Nastavitve \rightarrow Sistem \rightarrow Prostor za shranjevanje \rightarrow 2x klik na izbran disk oz. particijo

Z dvoklikom na določeno področje vam točno pokaže kaj in koliko zaseda posamezna aplikacija.

		Siste	em	
		Ţ	Zaslon	
			Aplikacije in funkcije	
		哥	Privzete aplikacije	
		\Box	Obvestila in dejanja	
		Ċ	Poraba energije in spanje	
	•		Prostor za shranjevanje	
Cistan		M	Zemljevidi brez povezave	
Zaslon, obvestila, aplikacije,		æ	Tablični način	
poraba energije	\rightarrow	(□)	Večopravilnost	>
Poraba prostora za shranjevanje o Nazadnje osveženo 12. 04. 2017 10:03 Porabljeno: 15,8 GB od 31,5 GB Oglejte si posamezen razdelek in odstranite, česar ne potrebujete. Sistem in rezerviran prostor 13,3 GB Aplikacije in igre 2,40 GB	Aplikacije in igr Aplikacije in funkcije Upravljanje izbirnih funkcij Iščite, razvrščajte in filtrirajte po p premakniti aplikacijo, jo izberte n Iščite po tem seznamu Iščite azvrsti po velikosti Ta računalnik (C:) Na izbranem pogonu je na voljo 1	ogonu a sezna	. Če želite odstraniti ali amu. 2 2 2 2 2 prostora.	
Dokumenti 0 B	Facebook Facebook Inc		318 MB 12. 04. 2017	
Slike 4,00 KB	Microsoft Sudoku Microsoft Studios Java 8 Update 121 Oracle Corporation		208 MB 1. 04. 2017 189 MB 5. 04. 2017	
0.8	Candy Crush Soda Saga		52,5 MB	

Mogoče na ta način najdete nepotrebno aplikacijo in jo lahko izbrišete.

'GodMode' oz Božji način

Ta vam pokaže bližnjice do praktično vseh mogočih nastavitev v sistemu. Ustvarimo ga takole: na namizju ustvarimo novo mapo in za njeno ime napišemo sledeče znake; Mega.{ED7BA470-8E54-465E-825C-99712043E01C} . Ime pred piko in znaki je lahko poljubno. S dvoklikom na dobljeno ikono se nam odpre okno z prej omenjenimi nastavitvami.

Datum in ura (4)
🐣 Dodajanje ur za različne časovne pasove
🕒 Nastavitev ure in datuma
🔐 Samodejno prestavljanje ure na poletni oz. zimski čas
🔐 Sprememba časovnega pasu
Domača skupina (3)
🔩 Izbiranje možnosti domače skupine in skupne rabe
🔩 Omogočanje skupne rabe tiskalnikov
📢 Spreminjanje gesla domače skupine
Infrardeče (1)
🧊 Pošiljanje ali prejemanje datoteke
Internetne možnosti (16)
🐑 Blokiranje ali omogočanje piškotkov drugih izdelovalcev
😒 Blokiranje ali omogočanje pojavnih oken
😒 Brisanje piškotkov ali začasnih datotek
😒 Brisanje zgodovino brskanja
😒 Izberite, kako želite odpirati povezave
🐑 Konfiguriranie proxy strežnika

Če katero od teh nastavitev pogosto rabite, jo kliknite z desno tipko in si ustvarite bližnjico na namizju.

Orodje za izrezovanje

To je znano že iz Windows 7, vendar je tako zelo priročno za zajem slik na ekranu, da ga je vredno omeniti. Najdete ga, če v iskalno polje vpišete 'Orodje za izrezovanje', ali pa tudi v start meniju v razdelku 'Pripomočki za Windows'.



Viri:

www.zmaga.com ; Nastavitve za zasebnost v Windows 10

www.youtube.com ; Top 10 Hidden Windows Features (You'll Wish You Knew Sooner), Prevent Windows 10 Spying - Privacy & Security Matter

https://www.howtogeek.com/ ; Understanding Windows 10's Privacy Settings

http://dne.enaa.com/ ; Kaj lahko pričakujemo od nove posodobitve Windows 10 – Creators Update

www.siol.net ; Zasebnost je resnična cena "brezplačnih" Windows 10

http://www.monitor.si/; Radovednost ni vedno lepa čednost

https://www.safer-networking.org/spybot-anti-beacon/

https://www.racunalniske-novice.com/ ; Pri sistemu Windows 10 popolna zasebnost ni mogoča